

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΓΡΗΓΟΡΙΟΝ

ΥΠΟ

ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΥΠΙΑΛΔΟΥ.

Ἑλλάδα μου, τί οὐράνιο φῶς εἰς τὰ βουνά σου ἐφάνη;
Ἡ αὔραις γύριω ὕμνολογοῦν, σπιθοβολάει τὸ κύμα...
Μακρὰ εἰς ξένα ἕνας νεκρὸς ἀσκόνεται ἀπ' τὸ μνημα,
Καὶ ἀνθεῖ εἰς ἀχνό του μέτωπο μαρτυρικὸ στεφάνι.

Ἐνα καρὰβι καρτερεῖ, — ἄπλωσε τὰ πανιά σου·
Δέησες καὶ θρηνοὶ καὶ ψάλμοι! τὸ ξόδι καταβαίνει.
Σηκώσου σὰ βασίλισσα Ἑλλάδα ἀναστημένη,
Καὶ δέξου εἰς τὰς ἀγκάλαις σου τὸν πρωτομάρτυρά σου.

Κύμα τοῦ πόντου φοβερό! μιὰ μέρα τ' ἅγιο σῶμα
Σὺ σπλαγχνικὰ ἐδέχτηκες, καὶ εἰς ξένης γῆς ἀγκάλῃ
Εὗρηκε δάφρυα καὶ ταφή· συνοδευσέ το πάλι
Τώρα ποῦ πάει ν' ἀναπαυθῆ στο πατρικὸ του χῶμα.

Νὰ, τὸ καρὰβι ἐκίνησε γοργὰ, κι' ὅθε διαβαίνει
Ἀναγαλλιάζουν ἢ στεριαῖς, ξάφνου τὰ δάση ἀνθίζουν·
Ὁ οὐρανὸς, ἢ θάλασσα κ' ἢ γῆ πανηγυρίζουν,
Τοῦ τάφου ὁ τάφος ὀμιλεῖ, ξυπνοῦν οἱ πεθαμένοι.

Στὸ βράχο, ποῦ παντέρημος τῆ θάλασσα κυττάει,
Ὅθεν ὁ Δούναβις μ' ὄρμη ρίχτει τὰ κύματά του,
Ὡ ποῖος προβαίνει! τὰ μακρὰ κι' ὀλόμαυρα μαλλιά του
Στ' ἀέρι κυματίζουσε, λύρα χρυσῆ βαστάει.

Φορεῖ κι' αὐτὸς μαρτυρικὸ στεφάνι, τ' ἀσηκλώνει,
Τὸν θεῖον διαβάτη χαριετὰ καὶ χάνεται εἰς ἀέρι·
Ὡ! πές μου ἀνδρεῖς τραγουδιστῆ, τῆς Θεσσαλίας ἀστέρι,
Ποῖα ἄκρη γῆς ἀγνώριστη τὰ κόκκαλά σου χώνει;

Καὶ τὸ καρὰβι προχωρεῖ· ἴσκι πολλοὶ προβαίνουν
Στὴ μύρη Χιὸ καὶ εἰς τὰ Ψαρά, δάση, βουνὰ σκεπάζουν·
Οἱ τόσο ἀδικοθάνατοι μὲ θαυμασμὸ κυττάζουν,
Καὶ πάλι μὲς τὸ μνημὰ τους πέφτουσε καὶ προσμένουν.

Μόλις ἢ πρώτη σου φωνὴ ἀπελπισιάς γροικίθη
Δύστυχη Ἑλλάδα, κ' ἔτοιμο ἦτον τὸ Μέγα Θῦμα!
Σὲ βλέπω, νύχτα τρομερῆ· Νὰ, ἀνοίγει τ' ἅγιο Βῆμα
Νὰ πῆ εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς ὅτι ἄδης ἐνίκηθη.

Στὸ δαρνοστόλιστο Ναὸ ὁ Πατριάρχης ἔμπαίνει·
Μύριες ὀλότρεμες καρδιαῖς κτυποῦν ὀλόγουρά του·
Γαλήνη τῆς παράδεισος λάμπει εἰς τὰ βλέμματά του,
Κ' ὡς ἡγεμόνας νικητῆς στὸ θρόνο του ἀναιβαίνει.

Χριστὸς ἀνέστη ξεφωνεῖ, καὶ τὴν πνοὴ γροικάει
Τοῦ μαρτυρίου ποῦ προχωρεῖ... τί θόρυβος μακρὰ;
Φωνάδες ἄμετροι μὲ μιὰς ὄρμου εἰς τὴν Ἐκκλησίᾳ,
Πῶς βλασφημίες καὶ κραυγαῖς καὶ κτύπους ἀντηχάει.

Ἐπάνω σου, γενναία ψυχῆ, ρίχεται τ' ἅγριο πλῆθος,
Ἀστράφου ἀπὸ τὸ βρεχταῖ ἄρου σου τὰ μαχαίρια,
Καὶ σὺ προσφέρες γαλήνης εἰς τὰ δεσμὰ τὰ χεῖρα,
Καὶ δὲν σοῦ φεύγει ἕνα κρῖνο παράπονο ἀπ' τὸ στήθος.

Ψηλάθεν ἄγγελος Θεοῦ σὰν ἀστραψὶα πετιέται
Καὶ τ' ἀερόπλαιστα φτερὰ ἐπάνωθέ σου ἀπλώνει,
Γέρνει 'ς ἐσέ κι' ἀόρατος τὴν κεφαλὴ σοῦ ζώνει
Μὲ μιὰν ἀκτῖνα δόξαμπρη ὅπου ποτὲ δὲ σβιέται.

Ἐσ' εἶδες τὸ χρυσόφτερο καὶ πρὶν τὸν κόσμον ἀφήτης
Τ' ἄγρια θεριὰ λυπήθηκες τὰ αἵματοβαμμένα
Ὅπου σ' ἐπέρναν στὴν σφαγὴ, κι' ἂν τότε ἀλυσωμένα
Δὲν ἦτανε τὰ χεῖρα σου, τ' ἄσκοτες νὰ εὐλογήσης.

Πέτε μου ἄγγελοι τ' οὐρανοῦ, σεῖς ποῦ μ' ὄργη καὶ πόνο
Τοῦ Ἁγίου παρασταθήκετε στὴν τρομερῆ ἀγωνία,
Τί ἀλαλαγμοὺς ἀκούσετε γύρω, τί θρηνηψῖα,
Ὅταν μὲ σὰς ἐπέταξε εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ θρόνο;

Μέσα στὰ σπλάγχνα τῆς μητρὸς ἐσπάραξαν τὰ βρέφη,
Τὸ φῶς τοῦ ἡλίου φοβούμενα, ἢ πλάκαις τοῦ θανάτου
Ἐσείσθηκαν καὶ στεναγμοὶ ἐβγήκαν ἀπὸ κάτω,
Καὶ πάλιν τὴν Ἁγία Σοφίᾳ σκέπαταν μαῦρα νέφη.

Ἄλλ' ἀπ' τοῦ Πίνδου τὴν κορφή κραυγὴ πολέμου ἐχύθη,
Πέλαγα, διάβηκε, νησιὰ, σχίζοντας τὸν ἀέρα,
Ἀντήχησε στὸ Βόσπορο θανατερῆ φοβερά,
Καὶ κάθε γῆς ἐλληνικῆ βροντόφων' ἀπεκριθῆ.

Ἄδραξαν ὄλοι τ' ἄρματα μὲ ἀπελπισίαν κ' ἐλπίδα,
Εἰς τὴ σημαία τους ἔγραψαν, Θεὸς κ' ἐλευθερία·
Γῆ κ' οὐρανὸς ἐδέθησαν 'ς ἀχώριστη ἀρμονία,
Κ' ἢ πατρίδα ἔγινε βωμὸς, καὶ ὁ βωμὸς πατρίδα.

Κ' ἐνίκησαν· ὁ Ὑψιστος ὅπου τὴ μάχη εὐλόγα,
Κ' ἐγίόμιζαν ταῖς λαγκαδιαῖς τὰ θύματα τοῦ χάρου,
Εἰς τοῦ Τυρταίου τὰ δλάρφανα παιδιὰ καὶ τοῦ Πινδάρου
Ἄφησε τ' ἄπαρτο σπαθί, τοῦ τραγουδιοῦ τὴ φλόγα.

Ἐνίκησαν· καὶ στῶν γονιῶν τὴ γῆ τὴ ματωμένη
Ἐλεύθεροι σὲ καρτεροῦν μὲ δάφναις εἰς τὸ χέρι.
Δὲν ἀγροικᾶς, Ἁγία Ψυχῆ, νὰ ὕμνολογήῃ τ' ἀέρι;
Νὰ. ἔφθασες· ἢ Ἀκρόπολις ἀγνάντια σου προβαίνει.

Ὁ Νέος ποῦ μὲ σεμνότητα βασιλικὴ καὶ χάρι
Ἐμπρὸς ἀπ' ὄλους προχωρεῖ μὲ μάτια δακρυσμένα,
Τὴν σκόνη σου ἐλαχτάρισε νὰ πάρῃ ἀπὸ τὰ ξένα
Νὰ γίνῃ εἰς γῆν ἐλληνικὴν ἱερὸ προσκυνητάρι.

Κόρη ξανθὴ εἰς τὸ πλάγι του, σιμώνει εἰς ἅγιο Σῶμα,
Καὶ τῆς καρδιάς τῆς οἱ παλμοὶ τ' ἀνθὴ νικούν τῆς νεότητος,
Ἡ ἀγνή εὐμορφάδα τῆς ψυχῆς λάμπει εἰς τὸ μέτωπό τῆς,
Στὰ βλέμματά τῆς, τ' οὐρανοῦ τῶν Ἀθηνῶν, τὸ χρῶμα.

Πέλαγοι καὶ γῆ μὲ καρτεροῦ πατέρη κ' εἰς τὴν
Γιὰ ἰδὲς, ἢ Ἑλλάδα σύσσωμη κλίνει τὸ γόνυ ἐμπρὸς σου,
Καὶ χώνει ἐξ ἑαυτῆς ὀλοβρὰ εἰς τὸ δεσφικὸ βῆμα σου.
Ναί, τὸ μαρτύριον ἐτίθησε· Ὡ! ἀσπίδου εὐλόγησέ τιν.

